

LÆSEVEJLEDERNETVÆRK

– Læsevejlederbreve 4, september 2022

Kære læsevejleder

Dette læsevejlederbreve sætter fokus på kommende og nuværende ordblindeindsatser, idet regeringen varsler og har igangsat nye ordblindeindsatser. Læs derfor i dette brev om:

- En fjerde ordblindepakke på vej?
- Vær med til Digitaliseringsdage d. 9. og 10. november 2022
- Risikotest for ordblindhed – en ny obligatorisk test

En fjerde ordblindepakke på vej?

I finanslovsudspillet for 2023 foreslår regeringen, at der de næste fire år afsættes en økonomisk ramme på 88 millioner kroner, som skal anvendes til at styrke ordblindeområdet på tværs af uddannelsessystemet og samtidig rette opmærksomheden på indsatser målrettet andre sprog- og læsevanskeligheder. Der har tidligere været iværksat tre ordblindepakker, og der peges på, at denne fjerde ordblindepakke skal indeholde indsatser målrettet både børn, unge og voksne med ordblindhed og i andre skrive- og læsevanskeligheder.

En tidlig indsats prioriteres, idet der afsættes penge til en praksisnær kompetenceudvikling af dagtilbudspersonalet. Desuden prioriteres på dagtilbudsområdet et udviklingsprojekt målrettet forældre med ordblindhed eller i andre læse- og skrivevanskeligheder. Hensigten er, at dagtilbuddene skal vejlede og understøtte forældrene i at stimulere børnenes sprog i hjemmet.

På grundskoleområdet peges der blandt andet på, at Ordblindetesten skal justeres og videreudvikles, så den kan anvendes hele året og dermed være et redskab til hurtigere opsporing af og hjælp til elever i ordblindevanskeligheder.

Ligeledes peges der her på indsatser for elever i andre læse- og skrivevanskeligheder, fx vejledningsindsatser for elever i udviklingsmæssige sprogforstyrrelser (DLD) og indsatser målrettet utrænede læsere, som scorer lavt i Ordblindetesten.

FGU-området prioriteres højt i den fjerde ordblindepakke med omkring halvdelen af midlerne, da mange FGU-elever har ordblindhed eller andre læse- og skrivevanskeligheder.

Vi hilser dette tiltag velkomment og glæder os til at vide mere om det. Du finder finanslovsudspillet [her](#), hvor du også finder link til de tre tidligere ordblindepakker.

Vær med til Digitaliseringsdage d. 9. og 10. november 2022

Børne- og Undervisningsministeriet inviterer til Digitaliseringsdage d. 9. og 10. november. Her er fokus på såvel digitalisering bredt anvendt i uddannelsessystemet som på ordblindevenlig undervisning. Hør fx disse oplæg:

- Anne Mangen, professor ved Universitet i Stavanger: *Læsning i digitaliseringsens tidsalder*
- Helle Bundgaard Svendsen, lektor og ph.d. ved VIA UC: *Ordblind eleveres LST-strategier. Hvordan kan en mentor støtte ordblind eleveres brug af læse- og skriveteknologi?*
- Annemette Stoklund & Birgitte Hougaard Bønding, læsekonsulenter i KCL: *Tale-til-tekst for elever i skriftsprogsvanskeligheder. Hvordan skriver man kvalificeret med stemmen?*
- Stine Engmose, ph.d. ved Professionshøjskolen Absalon & Sigrid Klerke, ph.d. i sprogteknologi og eye tracking: *Snubler øjnene, når læsningen er usikker? Bliv klogere på øjenbevægelser under frilæsning og standardiseret testning*

Der er ligeledes mange interessante oplæg målrettet FGU-området og ungdomsuddannelserne.

Deltagelse i digitaliseringsdagene er gratis. Du finder program og tilmelding [her](#).

Risikotest for ordblindhed – en ny obligatorisk test

Ordblinderisikotesten ændrer navn til Risikotest for ordblindhed, og det er fra skoleåret 2022/2023 obligatorisk for skoler at gennemføre testen senest i 1. klasse for elever, som viser tegn på specifikke læsevanskeligheder. Det gælder også for specialundervisningstilbud. Hensigten er at bidrage til tidlig

identifikation af afkodningsvanskeligheder (herunder ordblindhed), så disse kan forebygges og/eller reduceres. Testen kan anvendes i slutningen af børnehaveklassen, midten af 1. klasse og slutningen af 1. klasse. Testen er velegnet både til elever med dansk som modersmål, men også for elever med dansk som andetsprog.

Testen kan udføres som en screening på alle elever eller med disse udvalgte elever:

- Elever, der viser vanskeligheder ved sprogvurdering og/eller andre evalueringsværktøjer
- Elever, der har svært ved at nå opmærksomhedspunkterne i Fælles Mål for børnehaveklasse og 2. klasse
- Elever, som har vanskeligheder med tilegnelsen af bogstaver og bogstavlyde
- Elever, som har vanskeligheder i den tidlige læse- og staveundervisning og dermed ikke kan læse lydrette ord og almindelige ikke-lydrette ord på to stavelser

Børnehaveklasselederen og lærerne må desuden være opmærksomme på:

- Fejlagtigt udpegede elever
- (Endnu) ikke udpegede elever
- Elever i vanskeligheder kan skyldes andet end ordblindhed
- Elever i sammensatte vanskeligheder

Testningen skal varetages af en person med faglig viden om læsning og læsevanskeligheder (herunder ordblindhed), og som har erfaring med testning. Skolens leder har ansvar for at udpege denne person. Det kan fx være en læsevejleder, læsekonsulent, ordblindelærer eller dansklærer. Alt materiale til Risikotest for ordblindhed findes på en lukket hjemmeside, som kræver login og adgangskode. Skoleledelser kan rekvirere loginoplysninger ved at skrive til ordblindhed@uvm.dk. Her fremgår det, hvordan testvejlederen må forberede sig på at gennemføre testen, ligesom der findes et forslag til orienterende brev til forældrene.

Da det er en obligatorisk test, er der også en lovændring på vej. § 3 i LOV nr. 882 af 21/06/2022. [Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år og forskellige andre love](#) vil højst sandsynligt få denne tilføjelse:

§ 3b, stk. 2.

Elever, der viser tegn på specifikke læsevanskeligheder, skal af skolens leder tilbydes en risikotest for ordblindhed senest på 1. klasses trin. Elever med en ordblind forælder skal tilbydes en

risikotest for ordblindhed, medmindre skolens leder efter samråd med elevens forældre, jf. § 54, vurderer, at der ikke er behov herfor. Risikotest skal gennemføres ved anvendelse af den risikotest for ordblindhed, som Børne- og Undervisningsministeriet stiller til rådighed.

Stk. 3. Forældre har én gang på 1. klasses trin krav på, at der foretages en risikotest for ordblindhed af deres barn.

Kommunalbestyrelsen foretager risikotesten for ordblindhed efter forældrenes anmodning.

Bemærk her retskravet til forældrene: Elever med en ordblind forælder skal tilbydes en risikotest for ordblindhed, medmindre skolens leder efter samråd med elevens forældre vurderer, at der ikke er behov for det. Desuden har *alle* forældre krav på, at der foretages en risikotest for ordblindhed af deres barn én gang i 1. klasse.

De bedste hilsner fra alle i centeret
Kirsten

